

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Llyr Gruffydd AS,
Cadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Seilwaith
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

4 Mawrth 2022

Annwyl Llyr

Diolch am eich llythyr dyddiedig 10 Chwefror mewn perthynas â diweddariad ar Fframweithiau.

Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ar ymrwymiad blaenorol gan Lywodraeth Cymru i beidio â chwblhau Fframweithiau nes bod y Pwyllgorau wedi cwblhau'r gwaith craffu. Gallaf gadarnhau mai safbwynt Llywodraeth Cymru o hyd yw dim ond pan fydd pob deddfwrfa wedi cael cyfle i gwblhau'r broses graffu a darparu argymhellion y caiff Fframweithiau eu cwblhau.

Cododd y Pwyllgor nifer o ymholiadau hefyd ynglŷn â'r Fframwaith Sylweddau Ymbelydrol. Gweler fy ymatebion isod.

Cyffredinol

1. *A allwch gadarnhau a yw'r Fframwaith Cyffredinol dros dro ar gyfer Sylweddau Ymbelydrol yn un o'r rhain? Os felly, pa asesiad a wnaed i weld pa mor effeithiol y mae wedi bod yn gweithredu?*

Ers diwedd y cyfnod pontio, mae'r pedair llywodraeth wedi bod yn gweithio'n agos ar faterion polisi a gwmpesir o dan y fframwaith dros dro. Ochr yn ochr â hyn, mae gwaith yn mynd rhagddo i gwblhau'r trefniadau llywodraethu perthnasol sy'n sail i'r fframwaith. Yn hanesyddol, mae'r rhan fwyaf o bolisiau ar gyfer sylweddau ymbelydrol wedi'u cynnal ar y cyd, boed gyda Lloegr neu wledydd eraill Prydain Fawr neu'r DU. Fodd bynnag, lle yr ystyrir yn briodol, gall polisiau Cymru fod yn wahanol i rai'r cenhedloedd eraill.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

2. *A allwch egluro sut a phryd y caiff y Fframwaith ei ddiwygio i adlewyrchu'r broses datrys anghydfod newydd y cytunwyd arni fel rhan o'r IPRR?*

Bydd y Fframwaith yn cael ei ddiwygio i adlewyrchu'r IGRR yn ystod y broses adolygu ar ôl craffu, cyn ei gwblhau. Mae'r broses hon yn debygol o gael ei rheoli'n ganolog er mwyn sicrhau dull gweithredu cyson.

Datblygu'r fframwaith dros dro

3. *Pa waith sydd wedi'i wneud i ymgysylltu â rhanddeiliaid yng Nghymru wrth ddatblygu'r Fframwaith? Sut mae barn rhanddeiliaid wedi'i hadlewyrchu yn y Fframwaith?*

Cytunodd y pedair llywodraeth mai'r Grŵp Polisi Sylweddau Ymbelydrol (RSPG) fyddai'r fforwm mwyaf priodol ar gyfer ymgysylltu â rhanddeiliaid wrth ddatblygu'r Fframwaith. Mae'r RSPG yn cynnwys rheoleiddwyr a rhanddeiliaid allweddol yn y maes polisi hwn gan gynnwys Cyfoeth Naturiol Cymru ac mae'n cyfarfod hyd at dair gwaith y flwyddyn.

Ystyriwyd safbwyntiau ac adborth gan y grŵp ar gwmpas ac egwyddorion y Fframwaith yn ystod camau datblygu cynnar y drafftio ac fe'u hadlewyrchir yn y dogfennau cyhoeddedig.

Bydd y pedair llywodraeth yn parhau i ymgysylltu â rhanddeiliaid drwy'r RSPG, pan fo'n briodol, wrth weithredu'r Fframwaith.

Ochr yn ochr â hyn, mae pwyntiau adolygu wedi'u trefnu sy'n cynnig cyfleoedd ychwanegol i ymgysylltu â rhanddeiliaid wrth ddatblygu ac esblygu'r Fframwaith ymhellach.

Gwneud penderfyniadau

4. *I ba raddau yr ydych yn fodlon bod y Fframwaith yn rhoi cyfle priodol i Lywodraeth Cymru a'r Senedd wneud cyfraith a pholisïau i Gymru o fewn y maes cymhwysedd datganoledig hwn?*

Nid yw'r Fframwaith yn effeithio ar allu Llywodraeth Cymru i wneud polisi na deddfwriaeth ar wahân ar gyfer Cymru. Bydd gwahaniaethau mewn polisi neu ddeddfwriaeth mewn meysydd datganoledig yn parhau i fod yn bosibl, a bydd y Fframwaith yn darparu llwybr mwy ffurfiol ar gyfer trafod naill ai llunio polisïau ar y cyd neu ar wahân yn gynnar. Fodd bynnag, gellir defnyddio'r mecanwaith datrys anghydfodau os byddai gweinyddiaeth yn ystyried bod polisi gweinyddiaeth arall yn niweidiol e.e. ddim yn cydymffurfio â safonau rhyngwladol neu'n cael effaith niweidiol sylweddol mewn gwledydd eraill.

5. *A allwch gadarnhau a fydd y Fframwaith yn effeithio ar unrhyw ddeddfwriaeth neu bolisi presennol neu arfaethedig Cymru yn y maes cymhwysedd datganoledig hwn ac os felly sut y bydd yn gwneud hynny?*

Ar hyn o bryd ni fydd y Fframwaith yn effeithio ar ddeddfwriaeth na pholisi arfaethedig Cymru o fewn cymhwysedd datganoledig. Fodd bynnag, mae'n bwysig cadw'r gallu i fod yn wahanol i rannau eraill o'r DU os bernir ei bod yn briodol yn y dyfodol, hyd yn oed os nad yw amgylchiadau'r gwahaniaeth hwnnw wedi'u rhagweld eto.

Rhwymedigaethau rhwngwladol

6. *A fydd y llywodraethau datganoledig yn mynychu cyfarfodydd perthnasol y Cytundeb Masnach a Chydweithredu (TCA)?*

Mae'r maes polisi a gwmpesir gan y Fframwaith hwn yn cyd-fynd â Chytundeb Masnach a Chydweithredu'r UE-DU. Felly, gall pwyllgorau arbenigol perthnasol TCA neu'r Cyngor Partneriaeth ystyried pynciau sy'n berthnasol i'r Fframwaith o bryd i'w gilydd.

Pan fo agenda cyfarfod rhwng y DU a'r UE yn cynnwys eitem sy'n ymwneud â gweithredu mewn maes cymhwysedd datganoledig, dylai Llywodraeth y DU hwyluso presenoldeb Llywodraeth Ddatganoledig o lefel debyg i lefel cynrychiolwyr Llywodraeth y DU gyda disgresiwn terfynol o ran dirprwyath y DU yn fater i gyd-gadeirydd y DU. Dylai Llywodraeth y DU ymgysylltu â Llywodraeth Cymru a'r Llywodraethau Datganoledig eraill mor llawn â phosibl i baratoi ar gyfer y cyfarfodydd hyn waeth beth fo'u presenoldeb, ac ar yr holl faterion gweithredu perthnasol.

7. *Sut y bydd penderfyniadau'r DU a'r UE a wneir mewn meysydd datganoledig gan Lywodraeth y DU yn bodloni ymrwymiad y Fframwaith i gonsensws rhwng y llywodraethau?*

Mae timau polisi a chynrychiolwyr Llywodraeth Cymru yn cydweithio'n agos wrth baratoi ar gyfer pwyllgorau arbenigol, gweithgorau etc. Bydd hyn yn cynnwys cysylltu ar eitemau agenda a awgrymir, a mewnbwn i'r safbwyntiau y mae Llywodraeth y DU yn bwriadu eu harddel yn y cyfarfodydd. Rydym yn gweithio gyda Llywodraeth y DU i hwyluso'r broses pan fydd timau polisi yn dymuno mynychu'r cyfarfodydd.

8. *Pa gyfleoedd y mae'r Fframwaith yn eu darparu ar gyfer mwy o gyfranogiad gan Lywodraeth Cymru wrth ddatblygu polisi tramor y DU mewn materion datganoledig o fewn cwmpas y Fframwaith? Sut mae hyn yn wahanol i drefniadau pan oedd y DU yn aelod o Euratom?*

Er nad yw'r Fframweithiau Cyffredin wedi'u cynllunio i ddylanwadu ar bolisi tramor, byddem yn disgwyl y bydd timau polisi yn mynnu buddiannau Cymru yn y meysydd hyn drwy grwpiau llywodraethu'r Fframwaith. Mae datblygu Fframweithiau wedi cynyddu'r cyfle i ryngweithio rhwng timau polisi perthnasol y pedair llywodraeth.

Datrys anghydfodau

9. *Pa risgiau, os o gwbl, y mae Llywodraeth Cymru wedi'u nodi gyda'r dull hwn [dylid oedi camau gweithredu o dan anghydfod hyd nes y cânt eu datrys drwy'r mecanwaith datrys anghydfodau]?*

Mae oedi unrhyw gamau gweithredu sy'n destun anghydfod yn rhan gytûn o'r mecanwaith datrys anghydfodau mewn fframweithiau. Rydym yn ystyried hyn fel dull synhwyrol o gadw uniondeb y system fframweithiau.

10. *Sut y bydd Llywodraeth Cymru yn hysbysu'r Senedd am anghydfodau a godir drwy'r Fframwaith?*

Byddaf yn rhoi gwybod i bwyllgorau priodol y Senedd yn ysgrifenedig os codir anghydfodau drwy'r Fframwaith.

Tryloywder ac atebolrwydd

11. Sut y bydd y Senedd a rhanddeiliaid yn cael yr wybodaeth ddiweddaraf am weithrediad parhaus y fframwaith?

Mae ymrwymiad i adrodd yn gyson ar Fframweithiau ar ôl eu cwblhau. Mae'r pedair llywodraeth yn cadarnhau'r manylion ar hyn o bryd.

Fodd bynnag, y disgwyliad yw y bydd adroddiadau ar Fframweithiau yn ddogfennau cyhoeddus unwaith y cânt eu cymeradwyo gan Weinidogion portffolio a byddant ar gael i'r pwyllgorau perthnasol yn y pedair gwlad yn ogystal â rhanddeiliaid perthnasol.

Ochr yn ochr ag anghydfodau a godwyd a phwyntiau adolygu, mae ymrwymiad hefyd i hysbysu'r Senedd am:

- ddeddfwriaeth newydd sy'n effeithio ar y Fframweithiau; a
- cheisiadau am waharddiad o dan UKIMA.

12. Sut y bydd y Senedd a rhanddeiliaid yn gallu cyfrannu at y broses adolygu a diwygio ar gyfer y fframwaith?

Mae pwyntiau adolygu wedi'u trefnu ym mhob Fframwaith sy'n rhoi cyfleoedd ychwanegol i'r Senedd a rhanddeiliaid gymryd rhan yn natblygiad ac esblygiad Fframweithiau.

Unwaith y bydd wedi'i gwblhau, bydd y Fframwaith Sylweddau Ymbelydrol yn cael ei adolygu bob 12 mis. Gall unrhyw barti ddefnyddio trydydd partion i'r Fframwaith er mwyn rhoi cyngor ar unrhyw adeg yn y broses. Gall hyn gynnwys gofyn am farn rhanddeiliaid perthnasol fel y bo'n briodol

Os caiff newidiadau eu gwneud i'r Fframwaith, bydd y rhain yn cael eu hysbysu i bwyllgorau'r Senedd er mwyn iddynt gyflawni lefel y gwaith craffu y maent yn credu sy'n briodol ac yn angenrheidiol.

System reoleiddio sylweddau ymbelydrol y DU

13. Pa drefniadau llywodraethu sydd ar waith ar hyn o bryd i sicrhau effeithiolrwydd system reoleiddio sylweddau ymbelydrol y DU?

Ar hyn o bryd yn y DU, mae amrywiaeth o sefydliadau'n ymwneud â chynghori'r pedair llywodraeth ar ddatblygu a gweithredu polisi, a gorfodi gofynion rheoleiddio. Mae hyn yn cynnwys cyrff cyflawni'r llywodraeth, cyrff cynghori'r llywodraeth a rheoleiddwyr annibynnol. Mae'r sefydliadau hyn yn dod at ei gilydd mewn amrywiaeth o fforymau, er enghraifft y Grŵp Polisi Datgomisiynu a Strategaeth Niwclear, y Grŵp Polisi Sylweddau Ymbelydrol a'r Gweithgor Diogelwch Ymbelydrol.

14. A allwch roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y trafodaethau ehangach sy'n digwydd rhwng llywodraethau ar lywodraethu amgylcheddol yn y dyfodol ar ôl gadael yr UE ac Euratom?

Mae'r DU yn parhau i gymryd rhan yn rheolaidd mewn ymgyrchoedd sicrwydd rhyngwladol, er enghraifft cenhadaeth Gwasanaeth Adolygu Rheoleiddio Rhyngwladol (IRRS) yr Asiantaeth Ynni Atomig Rhyngwladol (IAEA) .

Cyn i'r DU adael yr UE, roedd cynrychiolwyr Euratom o bryd i'w gilydd wedi archwilio a dilysu effeithiolrwydd systemau sy'n monitro allyriadau o safleoedd niwclear. Mae'r pedair llywodraeth yn cydweithio i ystyried opsiynau a threfniadau ar gyfer gwirio'r systemau hyn yn allanol.

Yn gywir

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change